

A Kúria a dr. Traj Zoltán ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Szilárd Éva ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés iránt a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 6.M.636/2013. szám alatt megindított és másodfokon a Pécsi Törvényszék 1.Mf.20.928/2014/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Pécsi Törvényszék 1.Mf.20.928/2014/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget. A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében az alperest vagyoni kártérítési járadék megfizetésére kérte kötelezni.

A Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.636/2013/39. számú kijavított ítéletében kötelezte az alperest a felperes javára 2.958.000 forint elmaradt kártérítési járadék és kamatai, valamint 2014. július 1-jétől havonta előre 58.000 forint kártérítési járadék megfizetésére. Marasztalta az alperest a felperes javára részperköltségben. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a folyamatosan fizetendő kártérítési járadék vonatkozásában az ítélet előzetesen végrehajtható. Kötelezte az alperest a kereseti részilleték és előlegezett részköltség megfizetésére az állam javára.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 1960. július 6-ától 1989. április 13-áig a M.Sz.-nál alkalmazásban föld alatt végzendő munkakörökben. 1989-től rokkantsági nyugdíjas. 2009. március 1-jétől baleseti rokkantsági nyugdíjat állapítottak meg a részére figyelemmel arra, hogy a szilikózisból eredő egészségkárosodása a 80 %-os össz-szervezeti egészségkárosodáson belül 60 %-ot, tehát a túlnyomórészt képviseli. A szilikózis foglalkozási megbetegedés az igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint a felperesnél nehéz légzést, fulladást, gyengeséget, fáradékonyságot, a fizikai terhelhetőség csökkenését eredményezi. Légzése könnyítésére oxigénpalackot használ.

A felperes kártérítés iránti igényét az elsőfokú bíróság az 1967. évi II. törvény 62. § (1) bekezdése, és a 48/1979. (XII.1.) Mt. rendelet 83. § (1) bekezdése, valamint az 1992. évi XXII. törvény 174. § (1) bekezdése, 177. § (2) bekezdése, 183. § (1) bekezdése alapján bírálta el.

A lefolytatott bizonyítás alapján megállapította, hogy a felperes által lakott ingatlant a házastársával együtt használja, az itt adódó nehezebb fizikai munkákat a felperes egyedül, a középnehéz

fizikai munkákat házastársával megosztva végezte. A szilikózis foglalkozási betegség következtében ezeket a középnehéz fizikai munkákat részben, a nehéz fizikai munkákat igénylő feladatokat egyáltalán nem tudja ellátni. A középnehéz fizikai munkák elvégzéséhez szükséges, a szakértő által kimutatott munkaórák fele része az, amit a felperes látott el.

Rögzítette továbbá, hogy a felperes havonta két alkalommal a szilikózis miatt indokoltan jelent meg szakrendelésen, de a kereseti kérelemhez kötöttség folytán az ezzel kapcsolatos utazási költség összegét csak olyan mértékben vette figyelembe, hogy a házi- és házkörüli munkák ellenértékeként a mezőgazdasági munkák óradíja alapján kiszámolt díj kiegészüljön a felperes által igényelt 58.000 Ft/hó kártérítési járadék összegre, és ebben a mértékben állapította meg a felperesnek járó havi kártérítési járadékot.

A járadékra való jogosultság kezdő időpontja megállapításakor az elsőfokú bíróság az 1992. évi XXII. törvény 186. § (3) bekezdése alapján döntött, figyelemmel arra, hogy a felperes 2009. március 1-jétől érvényesítette az elmaradt kártérítési járadék iránti igényét.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes 2010. október 15-én élt az alperes felé kárigény bejelentéssel, aki azonban elmulasztotta az Mt. 185. § szerinti felhívási kötelezettségét. Ezért a bíróság az igényérvényesítéstől visszamenőlegesen számított 6 hónaptól kötelezte az alperest az elmaradt kártérítési járadék megfizetésére, így az ítélet meghozatalakor, 2014. június 30-án lejárt kártérítési járadék 2.958.000 forint összegben történő megfizetésére kötelezte az alperest, a jövőre vonatkozóan pedig a kereseti kérelemnek megfelelően 2014. július 1-jétől havi 58.000 forint összegben.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Pécsi Törvényszék 1.Mf.20.928/2014/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében részben megváltoztatta, és megállapította, hogy az alperes kártérítési járadék fizetési kötelezettsége 2012. február 1-jétől kezdődően áll fenn. A 2012. február 1-jétől 2014. június 30-áig terjedő időre járó járadék összegét 1.682.000 forintra leszállította a kamatfizetés kezdő időpontját is megváltoztatva. Az elsőfokú ítéletet az ezt meghaladó fellebbezett részében helybenhagyta. Megállapította, hogy a felek viselik a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket. Marasztalta az alperest az állam javára a másodfokú eljárási illetékben.

Alaposnak találta a fellebbezést annyiban, hogy az elsőfokú bíróság a háztartási kiegészítő díjának megállapításakor megalapozatlanul a mezőgazdasági szakértő mezőgazdasági munkák óradíjára vonatkozó megállapításaiból indult ki, illetve azt a minimálbérhez kötötte. A háztartási munkákra vonatkozóan azonban szakosodott szolgáltatások vehetők igénybe, amelyeknek óradíja nem köthető a mezőgazdasági munkákhoz. Ezért a bíróságok a helyben szokásos szolgáltatási díjak alapján mérlegeléssel állapítják meg a háztartás ellátásához

kapcsolódó munkákra vonatkozó óradíjakat a közterheket is figyelembe véve.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint 500 Ft/óra az, amely felszámolható a felperesnek ezen a jogcímen. A kereseti kérelemhez kötöttség folytán, valamint azért mert az alperes a felperes közlekedési többletkiadásainak költsége összegét nem vitatta, a háztartási kisegítő munkák óradíjának leszállítása nem eredményezte a havi 58.000 forint havi járadék összegének módosítását.

Az alperes alappal hivatkozott arra is, hogy az igény érvényesítésének az tekinthető, ha a munkavállaló a munkáltatónál bejelenti a kárának megtérítésére vonatkozó követelését, és ez a bejelentés az elévülés megszakítására alkalmas. Az általános elévülési idő azonban az 1992. évi XXII. törvény 186. § (3) bekezdésben foglalt, a járadékjellegű igényekre vonatkozó speciális rendelkezésekkel összhangban alkalmazható. A kereset benyújtásánál is érvényes ez a rendelkezés, ezért csak az azt, vagyis 2012. augusztus 16-át megelőző hat hónapra visszamenőleg követelhetette a felperes a járadékot. A törvényszék tehát az alperes kártérítési járadékfizetési kötelezettségét 2012. február 1-jétől kezdődően határozta meg. Erre tekintettel szállította le a lejárt járadék összegét.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet „megváltoztatásával az elsőfokú ítélet helybenhagyását” kérte.

Érvelése szerint 2010. október 15-én nyújtotta be az alpereshez az igénybejelentését havi 40.000 forint összegű „ápolási díj” megfizetésére, de már akkor is hivatkozott arra, hogy igénye a kisegítő tevékenységre vonatkozó problémák járadékszerű kompenzálására irányul. Az alperes 2010. november 30-án kelt válaszfellevelében a kérelmet elutasította.

2012. augusztus 16-án az elsőfokú bírósághoz benyújtott keresetében 2009. március 1-jétől kérte havi 50.000 forintban a kártérítési járadék megfizetését ápolási-, gondozási díj címén, majd e kérelmét akként módosította, hogy háztartási és házkörüli kisegítő munka címén is kéri a járadékot, ezért azt 58.000 forint havi összegben jelölte meg.

Az alperes mint a munkáltató jogutódja helytállni tartozik teljes anyagi felelősséggel a foglalkozási megbetegedésből eredő károkért az elsőfokú ítéletben helyesen megállapított jogszabályi rendelkezések alapján. Az elsőfokú bíróság hozott a jogszabályoknak megfelelő döntést a kárigényéről, és alkalmazta helyesen az 1992. évi XXII. törvény 186. § (3) bekezdését, és állapította meg a járadékfizetési kötelezettség kezdő időpontját.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban történő fenntartására, a felperes felülvizsgálati költségben történő marasztalására irányult.

Utalt arra, hogy az alperes a 2010. november 30-án kelt levelével ugyan elutasította a felperes kárigényét, de tájékoztatta a felperest a kereseti kérelem benyújtásának lehetőségéről. A felperesi igényérvényesítésnek így az nem volt akadálya, hogy az

alperes a kárigényt bizonyítottság hiányára hivatkozva elutasította. A felperes a keresetét a tájékoztatás ellenére 2012. augusztus 16-án nyújtotta be a bírósághoz. Az eddig eltelt időig alapos ok nélkül nem került sor részéről az igényérvényesítésre, így a 6 hónapnál régebben lejárt járadék bírói úton nem volt követelhető.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A felperes 2010. október 15-én az alpereshez benyújtott igénybejelentésében házi, házkörüli munkákban való akadályoztatása és ápolása, gondozása címén kérte 40.000 forint ápolási díj megfizetését a szilikózis foglalkozási betegségével összefüggésben. Az alperes 2010. november 30-án adott válaszában jogalap hiányában utasította el az igényt, mert nem állt szakvélemény rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy a felperes ápolásra, gondozásra szorulna. Tájékoztatatta arról a felperest, hogy általános elévülési időn belül nyújthat be keresetet a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz a felperes.

A felperes keresettel a járadék megfizetése iránt 2012. augusztus 16-án fordult a bírósághoz.

Az 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) 186. § (3) bekezdés szerint járadékigény 6 hónapnál régebbi időre visszamenőleg csak akkor érvényesíthető, ha a jogosultat a követelés érvényesítésében mulasztás nem terheli.

A felperes a 2010. november 30-án megkapott alperesi válaszhoz képest a keresetét 2012. augusztus 16-án nyújtotta be, késedelme kimentése vonatkozásában nem tett nyilatkozatot, ezért a törvényszék alkalmazta helyesen az régi Mt. 186. § (3) bekezdését, és állapította meg, hogy a felperes a járadékigény érvényesítésében jelentkező mulasztása folytán csak a keresetlevél benyújtásától számított 6 hónapra visszamenőleg érvényesíthet járadékigényt.

A havi járadék és a lejárt járadék összege felülvizsgálati kérelemmel nem volt vitatott, ezért a Kúria a Pp. 275. § (2) bekezdés alapján csak a járadékfizetési kötelezettség kezdő időpontjára vonatkozóan vizsgálhatta felül a jogerős határozatot.

A fentiekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Kötelezte a pereszes felperest az alperes felülvizsgálati eljárási költsége viselésére a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a felperest megillető munkavállalói költségkedvezmény folytán a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § szerint az állam viseli.

Budapest, 2015. október 28.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Tallián Blanka s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelével:
Nné
tisztviselő